PARTIDUL ȘI POPORUL

(Urmare din pag. I)

stadiul actual al societății socialiste românești, la activitatea Comitetului Central între Congresele al XIII-lea și al XIV-lea, la realizarea Programului-Directivă de dezvoltare economico-socială în cincinalul al IX-lea și în perspectivă pînă în anii 2000—2010, în vederea îndeplinirii neabătute a Programului de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism, hotărînd ca acesta să devină programul de muncă și de luptă al întregului partid, al întregului popor, să stea la baza activității tuturor organelor și organizațiilor de partid pentru unirea și mobilizarea largă a oamenilor muncii la înfăptuirea politicii partidului de edificare a socialismului în țara noastră. Congresul a hotărît, de asemenea, ca magistrala Expunere a tovarășului Nicolae Ceaușescu la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. din 24—25 octombrie 1989 să fie adoptată ca program al partidului privind activitatea ideologică, teoretică și politico-educativă, pe baza căruia să se desfășoare întreaga activitate în acest domeniu pînă la următorul Congres al partidului. Adoptînd aceste istorice hotăriri, marele forum al comuniștilor români a dat glas adeziunii întregului popor la marile idei ce străbat aceste documente, la noile teze și concepte de inestimabilă valoare principială și practică încorporate în acestea și care îmbogățesc în mod creator teoria și practica operei de construcție socialistă : făurirea orînduirii socialiste ca cerință obiectivă a dezvoltării societății românești și a asigurării viitorului luminos al poporului ; perfecționarea continuă a activității statului de conducere și planificare a dezvoltării economico-sociale, pe baza planului național unic ; dezvoltarea democrației muncitorești-revoluționare ca necesitate legică a făuririi cu succes a socialismului ; cerința întăririi continue a proprietății întregului popor și a proprietății cooperatiste ca bază trainică a înfăptuirii programelor de dezvoltare economico-socială ; creșterea continuă a rolului conducător al partidului comunist și întărirea răspunderii sale revoluționare față de realizarea cu succes a noii orînduiri ; sporirea rolului organizațiilor de masă și obștești în sistemul democrației noastre ; necesitatea intensificării activității de formare a conștiinței revoluționare, a omului nou. În cadrul dezbaterilor Congresului s-a subliniat că Raportul prezentat de secretarul general al partidului, celelalte documente supuse atenției înmănunchează orientări de maximă însemnătate, ce vor exercita o puternică înrîurire atît asupra dezvoltării și modernizării forțelor de producție, a bazei tehnico-materiale a societății, cît și asupra perfecționării relațiilor de producție și sociale, a dezvoltării conștiinței socialiste, a formării profilului moral-politic al constructorilor noii orînduiri, autentificînd o viziune de factură superioară asupra aplicării adevărurilor universal-valabile, a principiilor și legităților generale la condițiile specifice, la realitățile proprii societății românești.

Așa cum sublinia Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, pe baza Tezelor din aprilie 1988, a documentelor forumului democratic din noiembrie anul trecut, a Tezelor și Programului-Directivă pentru Congresul al XIV-lea, timp de un an și jumătate partidul, organismele democrației revoluționare, întreg poporul au dezbătut, în cadrul celei mai largi dezbateri democratice din întreaga perioadă de construcție a noii orînduiri, întreaga activitate desfășurată în anii edificării socialismului. La adunările și conferințele de dare de seamă și alegeri ale organelor și organizațiilor de partid au luat cuvîntul peste 615 000 de membri de partid și s-au făcut 462 160 propuneri. Se adaugă la aceasta ampla dezbatere democratică din organizațiile de masă și obștești. Toate acestea dovedesc faptul că documentele Congresului al XIV-lea exprimă voința unanimă a comuniștilor, a întregii națiuni, poartă girul tuturor oamenilor muncii.

Adoptînd hotăriri de însemnătate fundamentală pentru prezentul și viitorul țării, Congresul al XIV-lea se înscrie în marea carte a vieții poporului ca un moment cu adevărat istoric, epocal, care va înrîuri decisiv întreaga activitate de edificare a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism. Esențială devine acum acțiunea concretă, de zi cu zi, pentru înfăptuirea programelor stabilite, deplina angajare revoluționară, patriotică a fiecărui om al muncii în vederea realizării tuturor prevederilor pe care le conține. Înfăptuirea hotărîrilor adoptate impune ca toate organele și organizațiile de partid să se afirme și mai puternic drept conducători politici, perfecționîndu-și necontenit stilul și metodele de muncă, conferindu-le acestora o tot mai înaltă eficiență politică, întărind legăturile cu oamenii muncii, mobilizîndu-le energiile, întreg potențialul creator, punînd cît mai deplin în valoare marile lor resurse de creativitate, inițiativă și spirit gospodăresc. În fața organelor și organizațiilor de partid se află larg deschis un vast cîmp de acțiune, spre a se asigura cunoașterea aprofundată a documentelor și hotărîrilor adoptate de recentul Congres, a tezelor și ideilor de mare preț pe care le cuprinde Raportul prezentat de secretarul general al partidului, astfel încît acestea să dinamizeze și fertilizeze activitatea fiecărui colectiv muncitoresc, să determine o angajare și mai activă a fiecărui om al muncii pentru îndeplinirea sarcinilor care îi revin.

Prin hotărîrile adoptate de Congresul al XIV-lea, partidul și poporul au un însuflețitor program de muncă, obiective limpezi spre a căror materializare își îndreaptă întreaga energie și capacitate creatoare. În Partidul Comunist Român țara are un strateg strălucit al dezvoltării sale multilaterale, o forță conducătoare clarvăzătoare, capabilă să unească și să mobilizeze la acțiune, sub semnul unor luminoase țeluri, întreaga noastră națiune. România se înfățișează ca o țară în care trăiește și muncește un popor liber și harnic, singur stăpîn pe soarta sa, un popor adînc convins că unitatea sa reprezintă o mare forță de progres, o chezășie a îndeplinirii oricăror obiective și programe de dezvoltare economico-socială. În aceste realități definitorii ale societății românești de astăzi, în această unitate de gînd și voință a partidului și poporului rezidă marea încredere cu care poporul român privește viitorul prefigurat de documentele Congresului al XIV-lea, convingerea sa că tot ceea ce și-a propus la marele forum comunist se va materializa în viață, României deschizîndu-i-se un făgaș nou, mai înalt, de dezvoltare liberă, suverană, demnă.

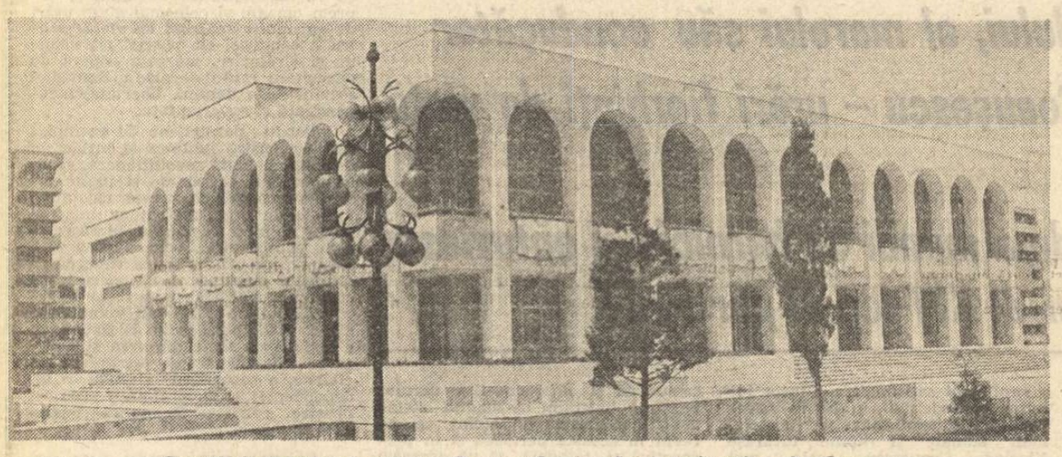

Centrul de creație și cultură „Cîntarea României" al sindicatelor din Constanța

Foto : **S. Cristian**

Spirit științific în interpretarea progreselor cunoașterii, a realităților sociale contemporane

169 de ani de la nașterea lui Friedrich Engels

Există în istoria umanității personalități de mare valoare care se remarcă prin vastitatea cunoștințelor, prin profunzimea erudiției și, deopotrivă, prin generozitatea cu care se consacră unui ideal social, luptei pentru dreptate și libertate socială. O asemenea personalitate a fost Friedrich Engels, de la a cărui naștere se împlinesc 169 de ani. Savant de impresionantă multilateralitate, organizator, alături de prietenul și tovarășul său Karl Marx, al luptei de eliberare socială și politică a proletariatului, Engels a înscris un aport deosebit de important la dezvoltarea tuturor laturilor revoluției săvîrșite în gîndirea socială de către materialismul dialectic și istoric. Alături de Marx, Engels a adus o mare contribuție la transformarea socialismului din utopie în știință, la descoperirea unor legități care au călăuzit și călăuzesc lupta revoluționară a maselor pentru progres social.

În cadrul „diviziunii muncii" cu prietenul său Karl Marx, Engels și-a concentrat cu deosebire eforturile în direcția elaborării sistemului de categorii și principii explicative ale materialismului dialectic prin generalizarea marilor transformări petrecute în cunoașterea științifică din epoca sa, cît și prin reevaluarea critică a gîndirii filozofice și științifice de pînă atunci.

Așa cum se știe, Engels a trăit într-o perioadă de furtunoasă dezvoltare a științelor particulare, care a impus dialectica materialistă drept **„o necesitate absolută pentru științele naturii"**. Principiul pe care l-a enunțat — **„cu fiecare mare descoperire științifică materialismul trebuie să-și schimbe forma"** a fost ilustrat cu strălucire de Engels însuși în întreaga sa operă teoretică.

Desigur, un tablou al ideilor filozofice formulate de autorul „Dialecticii naturii" ar fi greu de reconstituit. Din el nu pot lipsi însă asemenea contribuții, cum ar fi elaborarea conceptului de materie, prevenirea împotriva pericolului substanțialismului și realismului naiv, dezvăluirea de noi laturi dialectice ale principiului unității dintre materie și mișcare, evidențierea aspectului calitativ al ideii inepuizabilității și indestructibilității materiei, conceperea într-o perspectivă dialectică a principiului determinismului.

Dintre aceste contribuții de mare actualitate în epoca contemporană, se cuvine să reliefăm importanța ideii de **devenire**, de **evoluție**. Engels a dezvoltat una dintre cele mai aspre critici la adresa modurilor statice, mecaniciste de gîndire ; el sublinia că pentru filozofia dialectică **„nimic nu este definitiv, absolut, sacru, ea dezvăluie nestatornicia la toate și în fața ei nu rămîne în picioare nimic în afară de procesul continuu al devenirii"**. Împotriva concepției despre adevărurile imuabile, el sublinia, virtuțile metodei dialectice și istorice, care **„dizolvă toate reprezentările despre un adevăr absolut și definitiv"**.

Ca în toate perioadele de puternică afirmare a științei, astăzi capătă o deosebită importanță ideea unității dialectice dintre filozofie și știință. Adevărul formulat de Engels potrivit căruia **„celui care se ocupă de problemele teoretice rezultatele științei moderne a naturii i se impun cu aceeași putere irezistibilă care îi constringe și pe cercetătorii actuali ai naturii să ajungă, cu sau fără voia lor, la concluzii teoretice generale,"**, este cu atît mai valabil în epoca noastră, epoca unor prestigioase progrese în domeniul fizicii, chimiei, biologiei, astronomiei.

Relația dintre știință-filozofie trebuie în contextul contemporaneității integrată unei concepții mai largi, care să includă problema utilizării sociale a științei, a valorificării pașnice, în interesul omului și umanismului, a cuceririlor sale. Este vorba în primul rînd, așa cum se sublinia și în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al XIV-lea, despre deturnarea științei spre scopuri distructive, în direcția perfecționării arsenalelor nucleare — pericol dintre cele mai amenințătoare pentru om și umanitate, la înlăturarea căruia trebuie să se angajeze mai hotărît și oamenii de știință ; în același timp există posibilitatea — și realitatea — utilizării științei ca pirghie de manipulare a omului, de perfecționare a modalităților de dominare a sa, ambele ipostaze contravenind profund conceptiei marxiste despre știință ca instrument de emancipare a ființei umane, de dezvoltare multilaterală a sa.

Este pilduitor și astăzi modul în care Engels a combătut, mai ales după moartea tovarășului său de luptă Karl Marx, diferite variante neștiințifice de socialism, a luptat împotriva concepțiilor burgheze și mic burgheze despre socialism, a anarhismului, reformismului, lichidatorismului, a altor orientări pseudorevoluționare, arătînd cît de importantă este pentru izbînda luptei clasei muncitoare respectarea principiilor de căpetenie ale teoriei revoluționare. **„Făurirea socialismului științific, a concepției unitare revoluționare a proletariatului privind înțelegerea și transformarea lumii pe cale revoluționară** — sublinia tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — **a reprezentat victoria spiritului revoluționar în mișcarea muncitorească și a dat perspective luptei unite a clasei muncitoare, a proletariatului și forțelor progresiste de pretutindeni pentru răsturnarea orînduirii capitaliste, bazate pe exploatare și asuprire și realizarea unei orînduiri noi, bazate pe egalitate și echitate, în care oamenii muncii, popoarele să fie cu adevărat libere, independente și stăpîne pe destinele lor".**

Făuritorii socialismului științific nu au considerat niciodată teoria elaborată de ei definitiv încheiată. Dimpotrivă, cu nenumărate prilejuri au subliniat cît de important este ca aceasta să fie mereu îmbogățită și dezvoltată cu concluziile puse în lumină de practica socială, de dezvoltarea științei, tehnicii, a cunoașterii în general.

Abordarea în spirit creator a teoriei revoluționare se impune cu stringență, în zilele noastre, datorită multitudinii de procese noi, de fenomene care nu își găsesc răspuns integral în nici o lucrare fundamentală a socialismului științific. Construcția socialistă este o operă de vaste proporții în cîmpul căreia apar numeroase probleme, unele eminamente noi, care se cer operativ sesizate, descifrate, înțelese și soluționate. A te limita în aceste condiții la repetarea unor teze generale, la aplicarea lor mecanică înseamnă a contraveni spiritului fundamental al teoriei revoluționare, a pune chiar sub semnul întrebării reușita acțiunii practice de transformare socială. **„Activitatea noastră politico-ideologică** — se subliniază în Raportul la Congresul al XIV-lea — **trebuie să dea un răspuns științific, pe baza concepției revoluționare despre lume și viață, la problemele noi apărute în dezvoltarea socialismului, la problemele dezvoltării mondiale și să înarmeze partidul, întregul popor cu o concepție clară și o înțelegere științifică a căilor de făurire a socialismului, de înaintare fermă a patriei noastre, a întregii omeniri spre comunism".**

Experiența construcției socialiste din patria noastră ilustrează cu putere adevărul că succesele în opera de făurire a noii societăți sînt strîns legate de capacitatea partidului de a ține permanent seama de condițiile specifice, de a promova soluții, orientări în deplină concordanță cu acestea. Dacă astăzi putem aprecia că perioada inaugurată de Congresul al IX-lea se înscrie drept o etapă de măreție împliniri în toate domeniile, aceasta se datorează în primul rînd faptului că procesul de edificare a noii societăți a fost regîndit în toate laturile și componentele sale sub semnul mărețelor principii ale socialismului științific, în toate articulațiile vieții sociale fiind promovat suflul novator, autentic al gîndirii revoluționare. În vasta creație teoretică și practică a secretarului general al partidului sînt abordate și îmbogățite în spirit creator principiile teoriei revoluționare. Tezele privind rolul conducător al partidului, răspunderile statului socialist, legătura indisolubilă, organică dintre socialism și democrație, contradicțiile și soluționarea lor, noua viziune asupra industriei socialiste, corelației industrie-agricultură, concepțiile noi de o deosebită semnificație teoretică și practică referitoare la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, partidul ca centru vital, statul democrației muncitorești-revoluționare, autoconducerea și autogestiunea economico-financiară, noua revoluție agrară etc., sînt grăitoare în acest sens.

Se cuvine subliniat adevărul fundamental că aplicarea creatoare nu implică în nici un fel părăsirea, deformarea sau chiar eludarea principiilor revoluționare, a acelor principii care formează matricea teoretico-ideologică a socialismului științific, ci presupune asigurarea condițiilor optime pentru materializarea, pentru izbînda, pentru triumful lor. Spiritul creator — așa cum rezultă cu limpezime din opera lui Marx și Engels — înseamnă studierea condițiilor specifice, respectarea acestora tocmai pentru ca legitatea socială fundamentală să-și croiască mai repede drum, să se înfăptuiască integral. Astfel, în lumina socialismului științific cucerirea și exercitarea puterii în stat de către clasa muncitoare, în strînsă alianță cu țărănimea și intelectualitatea, exercitarea rolului conducător al partidului revoluționar al clasei muncitoare, instaurarea și dezvoltarea proprietății socialiste, ca bază economico-socială a sistemului politic, unica în măsură să garanteze înfăptuirea valorilor centrale de dreptate și egalitate ale socialismului, edificarea noii orînduiri cu poporul și pentru popor, se înscriu între principiile fundamentale, între cerințele obiective ale construcției socialiste, fără de care socialismul nu poate fi nici conceput teoretic, nici înfăptuit practic.

Este cunoscută atenția deosebită acordată de Marx și Engels întăririi solidarității internaționale a celor ce muncesc, ca o premisă esențială a victoriei în lupta revoluționară. Analizînd factorii în măsură să-i asigure trăinicia, ei n-au pregetat să insiste asupra cerinței respectării independenței tuturor națiunilor, a egalității lor în drepturi, subliniind că lupta pentru statornicirea unor relații internaționale noi, întemeiate pe aceste principii, are un caracter revoluționar.

Pornind de la acest adevăr, partidul nostru situează la baza relațiilor sale internaționale principiile respectului independenței naționale și egalității în drepturi a fiecărei națiuni, ale solidarității active, militante, cu lupta oamenilor muncii pentru dreptate și egalitate din întreaga lume, dezvoltă în acest spirit legăturile de prietenie și colaborare cu țările socialiste, cu partidele comuniste și muncitorești, cu forțele democratice și progresiste, militează pentru înfăptuirea unei noi ordini economice și politice internaționale, a unei lumi noi, demne și mai drepte.

Sărbătorind împlinirea a 169 de ani de la nașterea lui Friedrich Engels, poporul nostru își reafirmă cu putere hotărîrea de a-și consacra toate forțele transpunerii în viață a hotărîrilor adoptate de Congresul al XIV-lea al partidului, înfăptuirii politicii partidului nostru de înflorire multilaterală a României socialiste, de creștere a contribuției sale la cauza socialismului, păcii și prieteniei între popoare.

Paul DOBRESCU

Comuniștii — mereu la datorie

(Urmare din pag. I)

gresul al IX-lea al partidului, în comuna Mihail Kogălniceanu s-a realizat un program de investiții în valoare de peste 2 miliarde lei. Volumul fondurilor fixe a crescut de aproape 30 ori ; averea obștească a unităților agricole cooperatiste a sporit de la 7 milioane lei la 186 milioane lei ; suprafața arabilă a crescut cu 480 hectare ; s-au amenajat pentru irigații aproape 10 000 hectare, adică 93 la sută din suprafața arabilă ; s-a dublat zestrea parcului unităților agricole cu tractoare, mașini și utilaje de înaltă tehnicitate și mare randament ; s-au dezvoltat și modernizat sectoarele zootehnice ale unităților agricole, au sporit efectivele de animale ; s-a deschis și dotat cu mijloace dintre cele mai moderne cariera pentru extracția pietrei pentru construcții Sitorman ; suprafața comercială a crescut de peste 4 ori ; s-au dat în folosință, spre satisfacția locuitorilor de aici, peste 1 000 de apartamente ; s-a construit un liceu, cu 21 săli de clasă, laboratoare și cabinete metodice ; s-au extins de peste 3 ori spațiile destinate activităților cultural-educative și artistice ; în această perioadă, volumul producției globale agricole a sporit de mai multe ori, iar cel al industriei și prestărilor de servicii de 14 ori.

Însușindu-ne pe deplin prețioasele teze, idei și orientări cuprinse în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de la înalta tribună a Congresului, din Programul-Directivă privind dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul viitor și în perspectivă pînă în anii 2000—2010, am și trecut la îndeplinirea obiectivelor ce ne revin. În comitetele și organizațiile noastre de partid, după instruirea comisiilor de propagandă și a colectivelor de agitatori, s-a trecut la popularizarea, prin metodele muncii politice adecvate, a tuturor ideilor și orientărilor cuprinse în Raport, în documentele Congresului. De asemenea, în fiecare unitate de pe teritoriul comunei am început reactualizarea propagandei vizuale, am organizat colective speciale pentru a face larg cunoscute principalele sarcini ce ne revin din documentele adoptate de Congresul al XIV-lea al partidului.

Programul de dezvoltare economico-socială a comunei în perioada celui de-al IX-lea cincinal și în perspectivă prevede ridicarea localității Mihail Kogălniceanu din punct de vedere economic și social la nivelul unui puternic centru agroindustrial, în care să se realizeze, în 1995, o activitate economică pe locuitor de peste 200 000 lei, din care cel puțin 70 000 lei din activități agricole și crearea unor condiții de muncă și viață tot mai bune pentru locuitorii săi. Se va dezvolta, diversifica și moderniza producția industrială, îndeosebi a celei din industria mică, ajungîndu-se, împreună cu prestările de servicii, la sfîrșitul cincinalului viitor la un volum de cel puțin 15 500 lei pe locuitor. Iată un program de muncă cuprinzător, cu larg orizont și pentru organizația noastră comunală de partid. Ea are competența și forța de a asigura concentrarea tuturor eforturilor oamenilor muncii pentru înfăptuirea exemplară a obiectivelor stabilite în marele forum comunist al țării.

Comuniștii au, în primul rînd, mari răspunderi

Marele Combinat Siderurgic de la Galați.

Vatră de metal pe care anii care au trecut de la istoricul Congres al IX-lea al partidului au consacrat-o drept cel mai puternic izvor de oțel al patriei noastre socialiste. Mai concret : în cetatea de foc de la Galați, cu debut productiv în perioada „Epocii Nicolae Ceaușescu", se realizează 50 la sută din producția de oțel a României socialiste.

Dincolo de acest nivel productiv — marile răspunderi ale siderurgiștilor, comuniști și necomuniști, în asigurarea cu metal a economiei naționale. Tocmai asupra acestor răspunderi s-a oprit și dialogul cu tovarășul **Iulian Lungu**, prim-secretar al Comitetului de partid de pe platforma Combinatului Siderurgic Galați, delegat la Congres :

— De îndată ce m-am întors de la Congres împreună cu membrii comitetului nostru de partid am inițiat măsuri concrete politico-organizatorice pentru a asigura cunoașterea, însușirea și aplicarea în viață, în toate secțiile, uzinele și întreprinderile de pe marea platformă siderurgică, a tezelor, ideilor și orientărilor din Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congres, din celelalte documente programatice. Prin activiștii de partid și întregul activ, prin propaganda vizuală și munca politică de la om la om, insistăm, în prezent, asupra mobilizării siderurgiștilor la realizarea sarcinilor economico-sociale pe care le avem de îndeplinit în acest cincinal, precum și în viitor. Ne angajăm să valorificăm mai bine baza materială de care dispunem, astfel încît, în funcție de aceasta, să dovedim că sînt posibile producții medii zilnice sporite de oțel și laminate, așa cum au dovedit comuniștii, toți siderurgiștii în acest al 45-lea an de destin liber al patriei, anul Congresului al XIV-lea al partidului, cînd s-au obținut, în oțelării, cantități medii zilnice de oțel cu adevărat performante.

Se vor accentua preocupările organelor și organizațiilor de partid, ale consiliilor oamenilor muncii din uzine și din centrala siderurgică, ale specialiștilor și muncitorilor pe linia promovării noului, a căutărilor în direcția asimilării de produse noi, necesare domeniilor de vîrf ale industriei și exportului, pentru implementarea de noi tehnologii. Ținînd în mod deosebit seama de sarcina economică de mare semnificație politică pe care o avem privind reducerea în mod sistematic a consumurilor materiale, îndeosebi la cocs, vom mobiliza în acest scop activul și cadrele de partid investite cu responsabilități, pe toți cei peste douăzeci de mii de comuniști de pe platformă, specialiștii din producție, din cercetare și inginerie tehnologică. Ne angajăm să acționăm în spirit revoluționar, să perfecționăm continuu munca de partid pentru înfăptuirea neabătută a tuturor sarcinilor pe care le avem, în lumina hotărîrilor adoptate de Congres, astfel încît comuniștii, toți cei ce muncesc în Combinatul Siderurgic de la Galați să-și aducă o contribuție tot mai importantă în dezvoltarea economico-socială a patriei noastre socialiste.

Capacitatea de mobilizare a organizației de partid — din plin afirmată

Puternica citadelă muncitorească bucureșteană — Întreprinderea de Mașini Grele.

Ctitorie realizată în „Epoca Nicolae Ceaușescu".

Loc unde, în ultimele decenii, s-au făurit numeroase utilaje de performanță, care au înzestrat moderna bază energetică a țării, în continuă dezvoltare.

Secretarul comitetului de partid de aici, tovarășul **Ilie Virgil**, a fost delegat la Congresul al XIV-lea al partidului. Îl solicităm direct :

— Conturați cîteva din acțiunile politice întreprinse ca urmare a sarcinilor ce revin muncii de partid din documentele adoptate de Congres.

— În marea sală a Congresului, ascultînd magistralul Raport prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu, mă gîndeam la marile realizări pe care le-am obținut de-a lungul anilor de construcție socialistă. Reprezentative sînt, pentru performanțele atinse de colectivul nostru, în care acționează peste 15 000 de comuniști, finalizarea multor premiere tehnice pentru economia națională — de la manipulatorul destinat forjei de 12 000 tone/forță la asimilarea unor componente necesare Centralei nuclearo-electrice de la Cernavodă. Pentru o fracțiune de timp mi-au revenit, de asemenea, în memorie, primii arbori cotiți pentru turbinele de 330 MW, carcasele, alternatorii primei turbine românești de 330 MW care a trecut probele de montaj cu brio.

Întors de la Congres, sîmbătă dimineața am organizat o discuție cu biroul comitetului de partid din întreprindere. La aceasta au participat și membri ai biroului executiv al consiliului oamenilor muncii, specialiști și muncitori de înaltă calificare. Cu toții — comuniști destoinici, cuprinși în activul nostru de partid. Aici am dezbătut, la obiect, sarcinile de perspectivă ce revin colectivului nostru din magistralul Raport al tovarășului Nicolae Ceaușescu. Am stabilit modalitățile în care trebuie să acționăm pentru îndeplinirea întocmai a hotărîrilor Congresului al XIV-lea, a programelor adoptate, care prefigurează chipul mîndru, viguros al României anilor ce vin. Colectivul nostru are obligații mari în ce privește realizarea la termen a echipamentelor destinate centralelor nuclearo-electrice. Am stabilit noi responsabilități pentru toți comuniștii — cadre de conducere din întreprindere. Membrii biroului comitetului de partid au fost repartizați pe fabrici și secții, unde au sarcina să urmărească îndeosebi două aspecte : îndeplinirea în cele mai bune condiții a planului pe acest an și pregătirea temeinică a producției anului viitor. Pentru perspectivă am stabilit ca, sub directa îndrumare a biroului comitetului de partid, să analizăm periodic, împreună cu consiliul oamenilor muncii, măsurile politice și de organizare care se impun și stabilirea unor programe ferme în vederea scurtării ciclurilor de fabricație, creșterii gradului de scoatere la oțelării, ridicării calității produselor, creșterii ponderii exportului în valoarea totală a producției-marfă. Pentru aceasta vom antrena mai intens consiliul oamenilor muncii, comisiile pe probleme, organizațiile de sindicat și U.T.C.

...Intensă viață de partid, în aceste zile de puternică angajare politică a țării, ca reflex firesc al istoricelor hotărîri ale Congresului al XIV-lea al Partidului Comunist Român.

Ilie TĂNĂSACHE
cu sprijinul
corespondenților „Scînteii"

Chipul eroului contemporan în dramaturgia românească

Subliniind importanța procesului educațional, al cărui demers, în etapa marilor transformări revoluționare, își propune angajarea întregii activități educative în procesul complex de formare a omului nou, secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, arăta că trebuie **să ne propunem să obținem astfel de rezultate încît conștiința, nivelul politico-ideologic să devină o puternică forță a dinamizării și dezvoltării generale a societății noastre.**

Această idee privind necesitatea ca întreaga activitate politico-educativă să se transforme într-o adevărată forță motrice a înaintării poporului român pe calea socialismului și comunismului este puternic subliniată în documentele programatice adoptate de Congresul al XIV-lea al P.C.R., eveniment de excepțională însemnătate pentru dezvoltarea multilaterală a patriei noastre socialiste în următoarea perioadă. Subiectul înfățișării noilor mutații trebuind să fie omul — omul concret, nu cel abstract, omul ca deținător al unui asemenea nivel de cultură și conștiință, care să îl facă cu adevărat liber, dar și stăpîn cu adevărat pe propriul destin, astfel încît să poată acționa în mod conștient la înfăptuirea noii societăți. Omul — care trebuie să aibă nu numai conștiința că societatea din care face parte este aptă să îi satisfacă exigențele de viață și de muncă, dar care să aibă și voința și capacitatea necesară de a corela interesele generale cu cele particulare. Omul, ca făurar de istorie, care își consacră integral capacitatea creativă, talentul și pasiunea pentru propășirea societății din care face parte și în care se simte integrat pe deplin. Este vorba, așadar, de acest nou tip uman, cu o temeinică pregătire teoretică, științifică și politico-ideologică, cu un dezvoltat simț al datoriei, cu un înalt sîmțămînt patriotic și spirit revoluționar, cu o puternică personalitate, în stare să dovedească prin faptele sale de zi cu zi atașamentul față de țară, față de Partidul Comunist Român.

În aceste condiții este firesc ca responsabilitatea socială a creatorilor din țara noastră să crească considerabil — inclusiv a dramaturgilor, pentru care problema principală este de a prezenta în piesele de teatru pe care le scriu cît mai multe figuri de eroi cu putere exemplară, cu capacitate formativă și forță de impulsionare, eroi care există în număr tot mai mare în realitatea socialistă românească. În acest sens, în Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Congresul al XIV-lea al P.C.R. se subliniază : **„Trebuie să se realizeze noi opere literare, cu un înalt conținut patriotic, noi filme, piese de teatru, care să oglindească viața, realizările poporului nostru, să fie puternic pătrunse de înaltele idealuri ale umanismului revoluționar, socialist, să sădească în conștiința tineretului, a întregului popor dragostea față de patrie, față de socialism, de partid, față de interesele generale ale întregii națiuni."** Potrivit specificului artei noastre, asemenea înalte sentimente, trăsături minunate ale omului nou trebuie să se regăsească în eroii lucrărilor noastre, mesageri ai idealurilor socialiste, eroi ai măreței opere înfăptuite de întregul nostru popor.

Fără îndoială, deși acești eroi nu sînt „scumpi la vedere", nu este deloc ușor să pătrunzi în chimia complexă a sentimentelor lor, să descoperi în acest fenomen impresionant, în această „muzică" nouă a eroismului de masă „acordurile" care țălmăcesc gîndurile și simțămintele lor. Desigur, literatura noastră dramatică s-a apropiat simțitor de siluета morală a omului nou și ea se îndreaptă tot mai mult către revelarea multiplă și adîncă a acestui om, care acționează ca erou titular, necontestat în piesele noastre de teatru.

Există însă o evoluție a profilării tipului acestui erou de-a lungul anilor, o evoluție explicabilă. Dacă la început eroul central era folosit în principal pentru „ilustrarea ideilor" care demonstrau constiința istorică a momentului, cu timpul el a fost dezvăluit mult mai profund și veridic, prin personaje puternic conturate, cu caractere mari, viguroase. Și aceasta pentru că el însuși — eroul — a crescut, s-a îmbogățit sufleteste.

Dar ceea ce putem afirma cu deplină certitudine este că dramaturgia a cunoscut în toți acești ani, și acest fapt este esențial, un drum ascendent, că ea a fost un însoțitor credincios al vieții oamenilor, în toate transformările revoluționare care au avut loc la noi ; că ea s-a născut din această viață și, la rîndul ei, a exercitat, prin cele mai valoroase creații, o puternică influență asupra spectatorilor, deci a maselor largi.

În stadiul actual, cînd munca politico-educativă de formare și perfecționare a omului nou trebuie să capete un conținut mult mai bogat, să se ridice la cote valorice mult superioare, dramaturgia trebuie să facă și ea un salt calitativ substanțial, să se îmbogățească cu noi piese de teatru, care să exprime în forme artistice cît mai variate și cît mai perfecte întreaga bogăție de gînduri și sentimente, de năzuințe și idealuri care însuflețesc pe oamenii muncii din țara noastră. În acest sens, dramaturgii sînt chemați să propună atenției publicului lucrări care, prin problematica abordată și prin poziția lor militantă, să pledeze pentru adevăr, pentru cinste și responsabilitate morală și socială ; opere care să nu ocolească situațiile conflictuale izvorîte din înfruntările dintre nou și vechi, care să ia atitudine fermă față de tot ce este străin concepției noastre despre lume și viață, față de tot ce contravine principiilor eticii și echității socialiste, care să combată hotărît manifestările retrograde, misticismul, obscurantismul, naționalismul și șovinismul și alte manifestări care însoțesc și degradează ființa umană — așa cum se recomandă în documentele programatice adoptate de marele forum comunist recent încheiat. Oglindind astfel în dramaturgia noastră elementul pozitiv, să nu se piardă din vedere faptul că acest erou nu apare de la sine. Că el se naște și se afirmă tocmai ca rezultat al acestei lupte permanente care se dă între bine și rău, între concepțiile înaintate și cele înapoiate, fiind rodul de fapt al acestor ciocniri, al acestor conflicte care au loc în viață. Să prezentăm, așadar, eroii vii, adevărați, dezvăluind multilateral caracterele lor, motivînd cît mai convingător acțiunile, faptele lor. Iar motivarea caracterelor, a faptelor lor este posibilă numai prin dezvăluirea condiționării sociale, a interdependenței lor cu împrejurările concrete de viață în care trăiesc acești eroi și care îi îndeamnă să acționeze tocmai așa și nu altfel. Să nu i se creeze, deci, eroului principal un mediu fals, ci unul real de viață, avînd tocmai în vedere faptul că manifestarea deplină a personalității umane se realizează într-un proces complex, care nu decurge lin, fără zguduiri.

Cît de neverosimili sînt acei eroi, care, după cum îi descria Engels, aidoma metafizicianului : „gîndește numai în antagonisme : felul lui e a vorbi este da, da, nu, nu ; tot ce e în plus vine de la necuratul". Or, eroii pozitivi trăiesc și ei ca toți ceilalți oameni, au însușiri comune, adică se bucură, rîd, plîng, se supără, au și simpatiile, și antipatiile lor, au și slăbiciuni. Dar pentru a-i înfățișa așa cum sînt ei de fapt, trebuie să-i cunoaștem bine, nu din auzite, nu numai din articole, ci printr-un contact direct, căci pentru dramaturg nimic nu poate înlocui puterea impresiilor nemijlocite. Să ne străduim, așadar, să înfățișăm eroul zilelor noastre, cu trăsăturile lui specifice, originale, cu drumul, cu viața lui personală, fără a-i ascunde lipsurile, fără a-l idealiza. Pentru că spectatorul caută în piesele de teatru sensul intim, viața lăuntrică a personajelor, care pot imprima faptului de viață adevărata semnificație și putere de influențare.

O piesă de teatru capătă cu adevărat semnificație și totodată audiență cînd trece de la un fapt de conștiință individuală la un fapt de conștiință socială, adică reușește să influențeze gîndirea, sentimentele și voința spectatorilor, devine un stimulent al acțiunii lor practice. Acest lucru depinde nu numai de ideile cuprinse în piesa respectivă, de însemnătatea lor. Depinde, în același timp, și de măsura în care piesa, așa cum este ea scrisă, corespunde simțului estetic, gustului artistic al spectatorului, reușește să pătrundă în sfera emotional-spirituală, să atingă cele mai ascunse strune ale sufletului omenesc.

Vremurile pe care le trăim azi sînt de natură să fertilizeze generos creația literar-artistică, să o îmbogățească cantitativ și să o înalte calitativ către dorințele și idealurile cele mai îndrăznețe, să stimuleze o dramaturgie care să slujească cu devotament și sinceritate poporul, să îmbogățească prin piese de teatru cît mai valoroase patrimoniul nostru cultural, piese a căror valabilitate să trăiască în timp, exprimînd cît mai fidel personalitatea inconfundabilă a poporului român, factura lui psihică, însușirile sale proprii, sentimentul mîndriei și demnității naționale.

Transfigurînd artistic aspectele majore ale realității noastre, dramaturgia își poate dovedi în perspectivă o și mai mare eficiență dacă ea va releva, cu pricepere și măiestrie, devotamentul oamenilor, constructori de viață nouă, noblețea angajării lor, dar și strădania lor de a învinge greutățile, de a afirma ce este bun, înaintat în luptă permanentă cu concepțiile învechite, retrograde. Numai în felul acesta ea va putea determina în rîndul spectatorilor atitudini fundamentale, comportamente superioare, va putea acționa asupra profilului lor moral, civic și patriotic.

Eugenia BUSUIOCEANU